

Rapport visitatie 5 april 2019

Ruygeborg II

Nieuwkoop

(versie 24-05-2019)

www.natuurzonderdrempels.nl

C.J. van Helteren, secretaris
Reigershof 1 4921 VP Made
cjhelteren01@hetnet.nl

Advies van het Kenniscentrum Groen & Handicap betreffende de bereikbaarheid, de toegankelijkheid en het gebruik van voorzieningen van natuurgebied Ruygeborg II te Nieuwkoop voor mensen met een lichamelijke beperking.

Beschrijving situatie natuurgebied Ruygeborg II te Nieuwkoop.

AD 28-03-2018

De Ruygeborg II, 160 hectare aan weiland die natuur zal worden, ligt ten westen van het dorp Noorden. Het terrein ... zal vooral bestaan uit bloemrijke graslanden. Boswachter John Pietersen: „Het wordt vochtig weidevogelgrasland waar bijvoorbeeld de pinksterbloem zal groeien.” Een moeraszone erlangs is nodig om Ruygeborg I te koppelen aan natuurgebied de Groene Jonker, dat voorbij de Kousweg ligt. „Dankzij deze inrichting kan het gebied gebruikt blijven worden door de agrarische sector.” Om recreanten tegemoet te komen, zijn in het ontwerp meerdere wandelpaden ingetekend. Deze leiden ook langs de Ruygeborg I, zodat bezoekers om het hele gebied kunnen wandelen. Bij de graslanden komen vier uitkijkpunten.

De visitatie

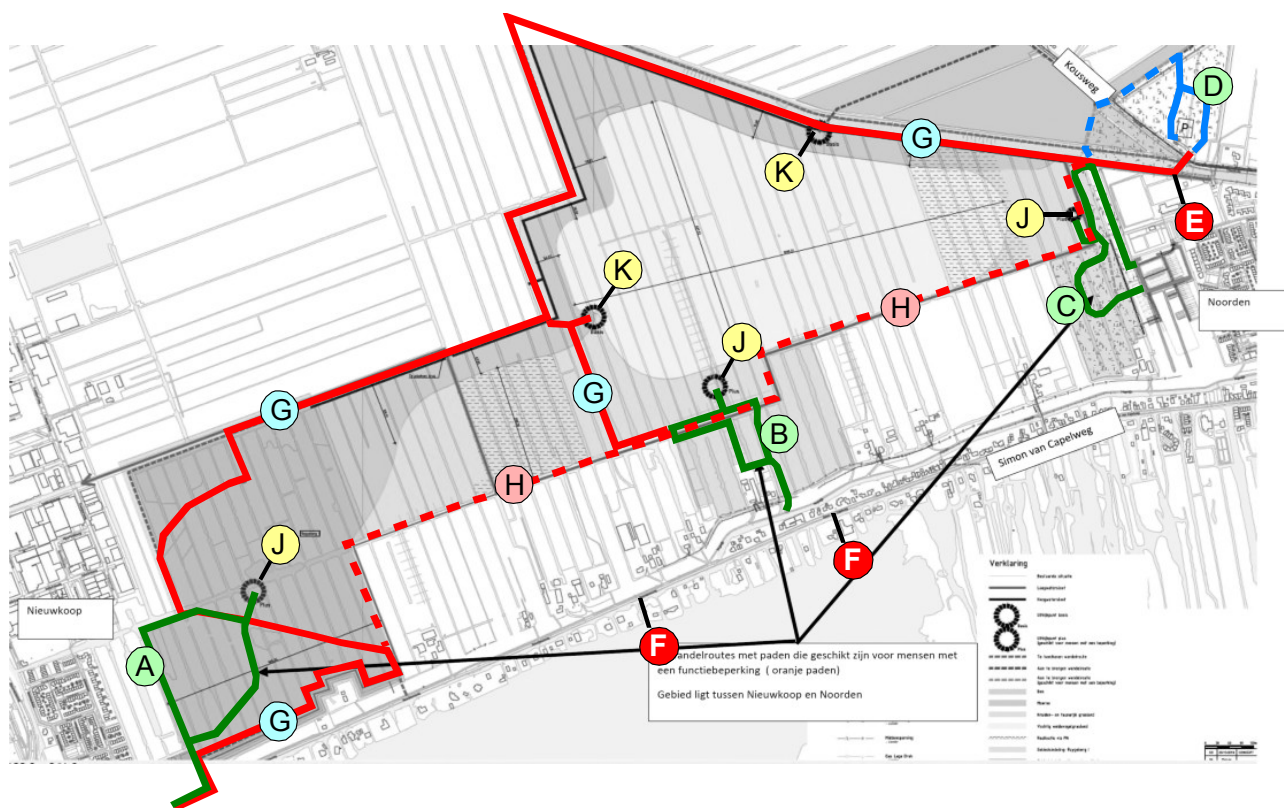
Op 5 april 2019 heeft een visitatiecommissie van het kenniscentrum Groen & Handicap een bezoek gebracht aan natuurgebied Ruygeborg II te Nieuwkoop om te kijken hoe de bereikbaarheid van het gebied, de toegankelijkheid en de bruikbaarheid van voorzieningen (BTB) in de planvorming meegenomen kan worden.

Dit advies is gebaseerd op het handboek '[Samen Op Pad](#)' van het kenniscentrum Groen & Handicap.

De **visitatiecommissie** bestond uit:

Cees van Helteren	Kenniscentrum Groen & Handicap
Job Haug	Kenniscentrum Groen & Handicap
Bas Dudink	Anteagroup
Els van der Made	Ervaringsdeskundige (rolstoelgebruiker)
Martien van Noordenburg	Platform Gehandicapten en Senioren Nieuwkoop
Cor Roose	Ervaringsdeskundige (slechtziend)

Overzicht terrein

Natuurgebied Ruygeborg II te Nieuwkoop is in ontwikkeling.

Er worden verschillende paden aangelegd. Pad (G) dat het gehele gebied ontsluit.

Dit pad zal een natuurlijk pad zijn dat door grasland loopt. Dit pad is niet toegankelijk voor rolstoelgebruikers maar zal wel belopen worden door mensen, waaronder mensen met zintuigelijke beperkingen (denk aan mensen met een visuele beperking).

Pad (G) heeft een lengte vanaf de Ruygeborg Hoeve tot Noorden van ca 5 km.

Bij pad (G) ontbreekt een mogelijkheid om een rondje te lopen. Denk aan de gestippelde route (H).

Volgens de planning komen er 3 toegankelijke paden (rondjes).

A = ca 1,2 km

B = ca 800 m

C = ca 800 m

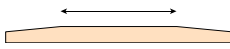
D = ca 500 m (mini rondje)

Misschien is het mogelijk om (D) mede te ontsluiten met een extra pad (bouw gestippelde lijn) zodat men echt een rondje kan lopen.

De paden worden voorzien van uitkijk/rustpunten (J) en (K).

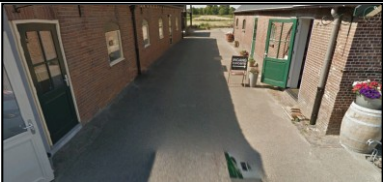
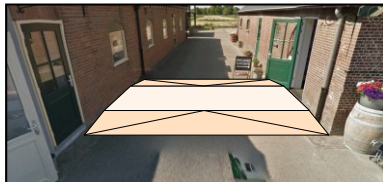

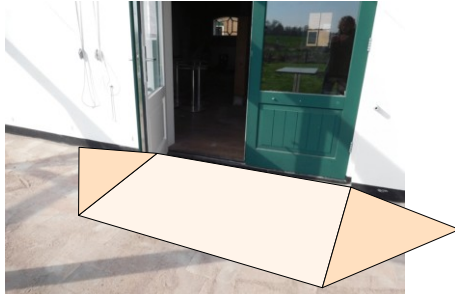

4. Bevindingen en advies

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		Red	
		Urgent maar van iets lagere orde		Oranje	
		Minder urgent		Blauw	
		Voldoet al		Groen	
		Geen opmerking/geen prioriteit		Wit	
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit	
Wandeling (A)					
1.	De parkeerplaats is voorzien van steenslag op een ondergrond van betonnen grastegels. Steenslag is niet of nauwelijks berijdbaar door rolstoelen en daardoor ongeschikt.		1.1.	<ul style="list-style-type: none"> Breng over de parkeerplaats een vlakke vaste verharding aan of verwijder het losse materiaal (zie gele cirkel) en zorg dat de route over het parkeerterrein naar het wandelpad vlak en berijdbaar is. 	Red
2.	De toegang van het pad is voorzien van een zwaar klaphek dat niet zelfstandig bediend kan worden vanaf de rollator, rolstoel of scootmobiel. Omdat er ook rolstoel- en scootmobielgebruikers zijn die zelfstandig op pad gaan pleiten wij voor hekwerken die zelfstandig bediend kunnen worden.		2.1.	<ul style="list-style-type: none"> Verwijder het hek of vervang het hek door een hek dat zelfstandig door iemand met een rollator, rolstoel of scootmobiel bediend kan worden. <p>* Dit is een advies voor de toekomst, omdat er op het moment van het schrijven van dit rapport nog geen geschikte oplossingen zijn ontwikkeld.</p>	Oranje

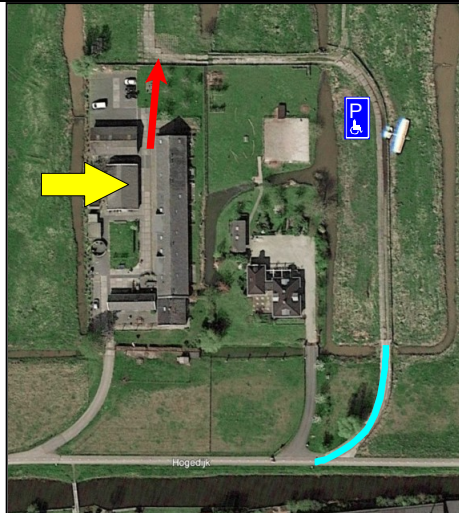

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		
		Urgent maar van iets lagere orde		
		Minder urgent		
		Voldoet al		
		Geen opmerking/geen prioriteit		
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
3.	<p>De huidige paden bestaan uit graspaden. Het gebied heeft een hoge waterstand. De huidige paden zijn ongeschikt voor iemand met een rollator, rolstoel of scootmobiel.</p> <ul style="list-style-type: none"> Bij Arboretum Poort Bulten is de waterstand in een deel van het park ook hoog en zijn de wandelpaden opgebouwd uit een fundering van fijn puin met een toplaag van schots graniet (sortering van 2/8). Een afwerklaag van graniet is eigenlijk te grof voor rolstoelgebruikers. Een afwerking met Grauacke of graustabiel zal een beter resultaat geven. <p>Wat de breedte van het pad betreft adviseren wij om de paden niet smal te maken. De paden worden verhoogd aangebracht en zullen in de loop van de tijd afkalven. Het terrein is open en vochtig en de paden zullen vanaf de zijkant ingroeien waardoor het berijdbare vlak smaller wordt. Wij adviseren een breedte van 2 m. In de loop van de tijd blijft er dan een pad van ca 1 m over. Voor de berijdbaarheid is het van belang dat het middendeel van het pad vlak en horizontaal is. Laat het pad aan de zijkant iets aflopen voor de afwatering.</p>		<p>3.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> Zorg dat de toegankelijke paden goed berijdbaar zijn met de rolstoel. Laat u voorlichten door een bedrijf dat ervaring heeft met het aanbrengen van wandelpaden (bijvoorbeeld https://www.ginkelgroep.nl/). Zorg dat de toegankelijke paden herkenbaar zijn ten opzichte van de niet berijdbare paden. 	
				

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid	Red	
		Urgent maar van iets lagere orde	Yellow	
		Minder urgent	Blue	
		Voldoet al	Green	
		Geen opmerking/geen prioriteit	White	
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
4.	Langs delen van het pad groeien brandnetels. 	4.1.	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat de brandnetels en andere hinderlijke beplantingen regelmatig gesnoeid worden. 	Red
Wandeling (G)				
5.	<p>Wandelpad (G) ontsluit het gebied en bestaat uit een natuurlijk pad dat door grasland loopt. Dit pad is niet toegankelijk voor rolstoelgebruikers. Dit pad zal wel belopen worden door mensen met zintuigelijke beperkingen (denk aan mensen met een visuele beperking). Vanaf de Ruygeborg Hoeve is het pad één richting en is de lengte tot Noorden is ca 5 km.</p> 	5.1.	<ul style="list-style-type: none"> Wij adviseren om het pad zo aan te brengen dat ommetjes mogelijk zijn en dat men niet hetzelfde pad terug moet lopen. Bijvoorbeeld door het aanbrengen van pad (H). Voorzie de route op interessante punten van banken. Denk daarbij ook aan locaties waar bijvoorbeeld vogels fourageren en hoorbaar zijn. 	Yellow
	Voor onder andere mensen met zintuigelijke beperkingen kan het belangrijk zijn dat men naast elkaar of naast een hulphond kan lopen. Daarvoor dient het pad voldoende vlak en breed te zijn.	5.2.	<ul style="list-style-type: none"> Maai regelmatig de graspaden zodat een vlak en breed pad ontstaat. 	Yellow

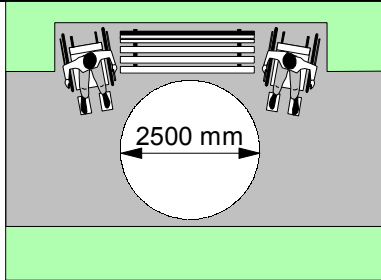
() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid			
		Urgent maar van iets lagere orde			
		Minder urgent			
		Voldoet al			
		Geen opmerking/geen prioriteit			
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit	
De Ruygeborg Hoeve					
6.	Op ca 200 m afstand van de Ruygeborg Hoeve is een bushalte (Nieuwkoop, Zwembad). Slechts één halte is verhoogd en toegankelijk voor rolstoelen.		6.1.	<ul style="list-style-type: none"> Verzoek de provincie Zuid-Holland om de 2e halte ook toegankelijk te maken. 	
7.	Er ontbreken algemene gehandicapten parkeerplaatsen (AGP).		7.1.	<ul style="list-style-type: none"> Breng minimaal 2 AGP's aan met een breedte van minimaal 3,5 m, een markering op een vlakke berijdbare ondergrond en verkeersbord E6 (zie ook Voetpaden voor iedereen). Breng de AGP's aan op dat deel van het parkeerterrein met een vaste verharding. 	
8.	Op de parkeerplaats is een TOP (Toeristisch Overstap Punt) aangebracht. Deze TOP is voorzien van een picknicktafel, banken en informatie. Door de verhoogde ligging is deze TOP ongeschikt voor rolstoelgebruiker.		8.1.	<ul style="list-style-type: none"> Dien bij het Zuid-Hollands Bureau voor Toerisme een verzoek in om deze TOP toegankelijk te maken. 	

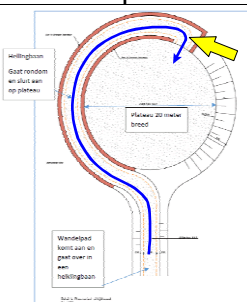
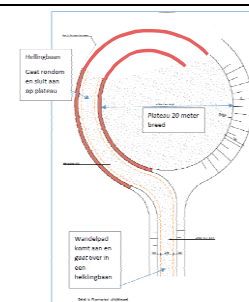
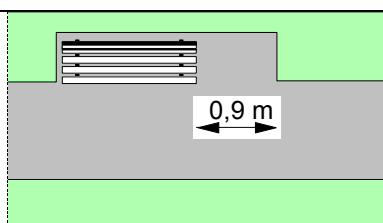
() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		Prioriteit	
		Urgent maar van iets lagere orde			
		Minder urgent			
		Voldoet al			
		Geen opmerking/geen prioriteit			
No	Onderwerp	no	Advies		
9.	De ingang van de Ruygeborg Hoeve (horeca) ligt ca 30 cm boven het maaiveld en is niet toegankelijk. 	9.1.	<ul style="list-style-type: none"> Verhoog de bestrating bij de ingang en zorg dat er geen drempels zijn. 		
	De toegang van het terras van de Ruygeborg Hoeve (horeca) ligt ca 12 cm boven het maaiveld en is niet toegankelijk. 	9.2.	<ul style="list-style-type: none"> Verhoog de bestrating over de volledige breedte van het terras en zorg dat er geen drempel is. 		
	De toegangsdeur vanaf het terras heeft een hoogteverschil van ca 7 cm. 	9.3.	<ul style="list-style-type: none"> Herbestraat het terras bij de dubbele toegangsdeur en zorg dat er geen drempels zijn. 		
	Een rolstoeltoegankelijk toilet ontbreekt in de horecagelegenheid.	9.4.	<ul style="list-style-type: none"> Breng een rolstoeltoegankelijk toilet aan. 		

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		Red	
		Urgent maar van iets lagere orde		Yellow	
		Minder urgent		Blue	
		Voldoet al		Green	
		Geen opmerking/geen prioriteit		White	
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit	
10.	Museum Het museum is niet geschouwd, maar het spreekt vanzelf dat het wenselijk is dat dit gebouw toegankelijk is en dat bij de inrichting van de expositie rekening wordt gehouden met de toegankelijkheid.		10.1 <ul style="list-style-type: none"> • Voorkom drempels (maximale hoogte 20 mm). • Zorg dat de vrije doorgang van deuren min 85 cm is. • Zorg dat de expositie geschikt is voor kleine, zittende en staande mensen. • Zorg dat films ondertiteld zijn voor slechthorenden en voldoende gesproken tekst bevatten dat deze ook geschikt zijn voor mensen met een visuele beperking. 	Red	
11.	Gebouw (functie onbekend) Voor de entree is een steile helling aangebracht met een drempel van ca 7 cm.		11.1 <ul style="list-style-type: none"> • Zorg dat de helling zonder drempel op de dorpel van het kozijn aansluit. 		Blue
Wandeling (B)					
12.	De Hoge Dijk is voorzien van een aantal vee-roosters die ongeschikt zijn voor rolstoelen en scootmobielen. De 2 platen die over het rooster zijn aangebracht zijn ongeschikt omdat de afstand tussen de wielen varieert en ook omdat het risico van ernaast rijden te groot is.		12.1 <ul style="list-style-type: none"> • Verwijder of vervang deze veeroosters door roosters die wel toegankelijk zijn. 	Red	

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid	Red	
		Urgent maar van iets lagere orde	Yellow	
		Minder urgent	Blue	
		Voldoet al	Green	
		Geen opmerking/geen prioriteit	White	
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
13.	<p>De Wandeling (B) is bereikbaar vanaf de dijk (ca 5 m hoog) via een steil pad (lichtblauwe lijn). De hellingshoek is te steil voor rollator- en rolstoelgebruikers. Het hoogteverschil is te groot voor een aanvaardbare helling. Zorg dat mensen met een rollator of rolstoel beneden afgezet kunnen worden.</p> 	13.1	<ul style="list-style-type: none"> Breng minimaal één algemene gehandicapten parkeerplaats (AGP) aan met een breedte van minimaal 3,5 m, een markering op een vlakke berijdbare ondergrond en verkeersbord E6 (zie ook Voetpaden voor iedereen). Zorg dat het berijdbare pad aansluit op deze AGP. 	Red
		13.2	<ul style="list-style-type: none"> Waarschuw bezoekers via de website en brochures voor de steilheid van het toegangspad. 	
		13.3	<ul style="list-style-type: none"> Overleg met Dagbesteding in Noorden - Kaarsenmakerij De Noordhoek of een combinatie tot de mogelijkheden behoort. 	
14.	<p>Het grootste deel van het rondgaande pad bestaat uit gebroken betonnen platen in verschillende breedte. De huidige betonnen afwerking is te hobbelig voor rolstoelgebruikers, maar zou wel geschikt kunnen zijn als fundatie voor een toegankelijk pad.</p> 	14.1	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat de toegankelijke paden berijdbaar zijn met de rolstoel en herkenbaar zijn ten opzichte van de niet berijdbare paden. Mogelijk dat een afwerking met een laag halfverharding zoals Grauwacke of graustabiël voldoende is. Laat u door een deskundig bedrijf informeren (bijvoorbeeld https://www.ginkelgroep.nl/). 	Red

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		
		Urgent maar van iets lagere orde		
		Minder urgent		
		Voldoet al		
		Geen opmerking/geen prioriteit		
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
15.	<p>In de wandelroute bevinden zich een aantal bruggen. Deze bestaan uit vlakke brede betonnen platen met een lage afrijbeveiliging. Deze bruggen zijn vlak en berijdbaar en voldoende breed. Er is geen leuning nodig. Wel is het van belang dat de bruggenhoofden zonder drempel aansluiten op het pad.</p> 	15.1	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat er bij het bruggenhoofd geen materiaal kan wegspoelen door regen. 	
Wandeling (C)				
16.	Er ontbreekt een algemene gehandicapten parkeerplaats (AGP).	16.1	<ul style="list-style-type: none"> Breng een algemene gehandicapten parkeerplaats (AGP) aan met een breedte van minimaal 3,5 m, een markering op een vlakke berijdbare ondergrond en verkeersbord E6 (zie ook Voetpaden voor iedereen). 	
17.	Volgens Google earth wordt het terrein bij de voetbalvelden/tennisvelden bebouwd. Als hier een horecavoorziening komt die mogelijk ook gebruikt kan worden door wandelaars is het wenselijk dat deze voorziening toegankelijk is en een rolstoeltoegankelijk toilet heeft.	17.1	<ul style="list-style-type: none"> Vraag aandacht voor de toegankelijkheid van de horeca/kantine en vraag aandacht voor een rolstoeltoegankelijk toilet (zie brochure Sanitair). Overleg met Platform Alphen a/d Rijn of zij deze taak op zich willen nemen. 	
18.	Wandeling (C) heeft een lengte van ca 800 m. Een geschikte wandeling voor bewoners uit Noorden en ook een geschikte lengte voor iemand met een rollator.	18.1	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat de toegankelijke paden berijdbaar zijn met de rolstoel en herkenbaar zijn ten opzichte van de niet berijdbare paden. 	

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid			
		Urgent maar van iets lagere orde			
		Minder urgent			
		Voldoet al			
		Geen opmerking/geen prioriteit			
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit	
Wandeling (D)					
19.	Wandeling (D) heeft een lengte van ca 500 m. Een koppeling met wandelpad (C) is mogelijke, maar de hoge dijk met een steile helling maakt deze koppeling voor rollatorgebruikers en veel rolstoelgebruikers ongeschikt. Wij vragen ons af wat de meerwaarde voor mensen met beperkingen is ten opzichte van de andere wandelingen.	19.1	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat de toegankelijke paden berijdbaar zijn met de rolstoel en herkenbaar zijn ten opzichte van de niet berijdbare paden. 		
Algemeen					
20.	<p>Uitkijkpunten</p> <p>Een uitkijkpunt zal voor een aantal wandelaars een reden zijn om deze wandelingen te maken. Het is een rust- en beleefpunt. Een kans om de aspecten van het gebied te duiden. Denk aan de planten, dieren en het veen.</p>		<p>20.1</p> <ul style="list-style-type: none"> Voorzie alle uitkijpunten van een zitgelegenheid. Voor mensen die een loopbeperking hebben is een bank met een goede zithoogte (ca 46 cm) een rug- en armleuning nodig. Maar aanvullend mogen er gerust afwijkende vormen van zitgelegenheid toegepast worden. Zorg dat een rolstoel of scootmobiel naast de bank plaats kan nemen. Zorg dat er ruim voldoende manoeuvreerruimte is voor de banken (vrije draaicirkel van 2,5 m). 		
		20.2	<ul style="list-style-type: none"> Situeer de banken zodanig dat de natuur optimaal beleefd kan worden. Denk aan zichtlijnen en denk ook aan natuurgeluiden (voor mensen met een visuele beperking). 		

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid	Red	
		Urgent maar van iets lagere orde	Yellow	
		Minder urgent	Blue	
		Voldoet al	Green	
		Geen opmerking/geen prioriteit	White	
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
	<p>Mogelijk kan de zitgelegenheid opgenomen worden in een wal, zodat zittende mensen van geurende planten dichtbij kunnen genieten. Een wal die ook de de geluiden vanaf de dijk enigszins dempt.</p>	20.3	<ul style="list-style-type: none"> Plaats geurende planten uit dit gebied rond de zitgelegenheid. 	Blue
	<p>Volgens het ontwerp worden de uitkijpunten verhoogd (1 m) aangelegd en middels een helling (hellingshoek 1:20) bereikbaar voor rolstoelgebruikers. Volgens het plan moet een rolstoel op het eind een draai van 90 graden maken. Door het draaien op een halfverharding bestaat de kans dat de wielen het pad slopen.</p> 	20.4	<ul style="list-style-type: none"> Wij adviseren om het pad zo aan te leggen dat men aan het eind min of meer recht door kan rijden. 	Red
	<p>Voor de beleving zou een uitkijpunt voorzien kunnen worden van extra informatie over de historie van het gebied of over de natuur. Zorg dat ook mensen met beperkingen deze informatie kunnen opnemen.</p>	20.5	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat ook mensen met beperkingen deze informatie kunnen opnemen. Denk aan een goed leesbare en interessante tekst* afwisselend met afbeeldingen. <p>* kan ook een gedicht of een verhaal zijn, of een opdracht om de natuur met andere zintuigen te beleven. Denk aan een opdracht om je ogen te sluiten en te luisteren.</p>	Blue
21.	<p>Voor mensen die een loop beperking hebben is het belangrijk dat er regelmatig een zitgelegenheid is. Dit geldt met name voor de toegankelijke paden A, B, C en D.</p>	21.1	<ul style="list-style-type: none"> Breng om de 200 m een bank aan, met een fraai uitzicht op de natuur. Zorg dat de banken bereikbaar zijn met een rolstoel en dat een rolstoel naast de bank plaats kan nemen. 	Red

() = geeft locatie op de plattegrond aan.		Essentieel voor toegankelijkheid		Red
		Urgent maar van iets lagere orde		Yellow
		Minder urgent		Blue
		Voldoet al		Green
		Geen opmerking/geen prioriteit		White
No	Onderwerp	no	Advies	Prioriteit
22.	<p>Toegangshekken</p> <p>Eventuele toegangshekken dienen door de wandelaars zelfstandig geopend en gesloten te kunnen worden. Ook door rollator-, rolstoel- en scootmobielgebruikers met een beperkte hand-/armfunctie.</p>		<p>22.1</p> <ul style="list-style-type: none"> Zorg dat eventuele toegangshekken zelfstandig geopend en gesloten te kunnen worden door rollator-, rolstoel- en scootmobielgebruikers met een beperkte hand-/armfunctie. * Dit is een advies voor de toekomst, omdat er op het moment van het schrijven van dit rapport nog geen geschikte oplossingen zijn ontwikkeld. 	Red
23.	<p>Dieren op de wandelpaden</p> <p>Niet elke rolstoelgebruiker is gecharmeerd van uitwerpselen op het wandelpad.</p>		<p>23.1</p> <ul style="list-style-type: none"> Als er vee op de wandelpaden loopt raden wij aan om wandelaars daar over te informeren. 	Red
Informatieborden				
24.	<p>Informatieborden dienen voor zoveel mogelijk voetgangers bruikbaar te zijn.</p>		<p>24.1</p> <ul style="list-style-type: none"> Breng informatieborden direct langs de paden aan, zodanig dat een rolstoelgebruiker er naar toe kan rijden en de teksten en plaatjes voor zittende en staande personen goed leesbaar zijn. 	Red